

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **P.T.**

oskarżonego o czyn z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 15 maja 2026 r.

skargi obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 15 grudnia 2025 r., sygn. akt X Ka 1150/25,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie

z dnia 28 sierpnia 2025 r., sygn. akt III K 753/23 i przekazującego sprawę do

ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji,

na podstawie art. 539e § 1 i 2 k.p.k.

postanowił:

1. oddalić skargę;

2. obciążyć oskarżonego kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2025 r., sygn. akt III K 753/23, Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie uniewinnił P.T. od popełnienia zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k.

Wyrok ten zaskarżyła prokurator Prokuratury Okręgowej w Warszawie zarzucając „obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, z pominięciem zasad logiki, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, skutkującą błędną oceną zeznań A.Ż., P.P. złożonych w toku postępowania przygotowawczego, poprzez błędną odmowę nadania im waloru wiarygodności oraz zeznań E.Ż. poprzez nadanie im waloru wiarygodności i stwierdzenie, że zeznania wszystkich wyżej wymienionych zawierają wewnętrzne sprzeczności, fragmentami się wykluczają, w części nie pasującej do reszty materiału dowodowego ocenionego przez sąd jako wiarygodny, co skutkowało niedostatecznym umotywowaniem w wyroku przyjętej tezy o braku wiarygodności wyjaśnień z postępowania przygotowawczego i przekroczeniem przez to granicy swobodnej oceny dowodów czyniąc ją dowolną, co w konsekwencji doprowadziło do uniewinnienia oskarżonego, podczas gdy całościowa, a nie wybiórcza ocena zebranych dowodów ocenionych swobodnie (a nie dowolnie) z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego prowadzi do wniosku, że oskarżony popełnił zarzucony mu akt oskarżenia czyn, a w konsekwencji powyższego:

mający wpływ na treść zapadłego orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na nieprawidłowej, sprzecznej z zasadami logicznego rozumowania interpretacji zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzącej do uznania, iż oskarżony P.T. nie popełnił zarzucanego mu czynu, podczas gdy prawidłowa ocena dowodów prowadzi do wniosku przeciwnego”.

W oparciu o ten zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 15 grudnia 2025 r., sygn. akt X Ka 1150/25, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Skargę od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca oskarżonego.

Zarzucił w niej „naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. polegające na uchyleniu wyroku sądu pierwszej instancji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania mimo braku ustawowych przesłanego (tak w oryginale – uwaga SN) do wydania orzeczenia kasatoryjnego, w szczególności przy braku konieczności przeprowadzania przewodu sądowego w całości”.

Podnosząc ten zarzut obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi odwoławczemu.

W pisemnej odpowiedzi na skargę prokurator Prokuratury Okręgowej w Warszawie wniosła o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skargę obrońcy uznać należało za niezasadną i to w stopniu oczywistym.

Nie ulega wątpliwości, że w zakresie rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy mieści się wyłącznie zbadanie czy orzeczenie Sądu odwoławczego nie jest dotknięte uchybieniem określonym w art. 439 § 1 k.p.k. oraz czy wydając w sprawie wyrok kasatoryjny Sąd ten kierował się prawidłowo ustalonymi przez siebie i uprawniającymi do takiego postąpienia przesłankami wymienionymi w art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. (art. 539a § 3 k.p.k.).

W pierwszym rzędzie zwrócić należy uwagę na całkowicie błędne twierdzenie autora skargi, że w niniejszej sprawie naruszono – na etapie postępowania w instancji *ad quem* – przepis art. 437 § 2 k.p.k., ponieważ nie zachodzi jego zdaniem przesłanka wydania przez Sąd odwoławczy wyroku kasatoryjnego jaką jest konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości.

Wprawdzie Sąd odwoławczy wskazał w pkt. 5.3.1.2.1 uzasadnienia tę przesłankę jako przyczynę i podstawę prawną uchylenia, rację ma jednak oskarżyciel publiczny w odpowiedzi na skargę, że powodem uchylenia była w rzeczywistości reguła *ne peius* z art. 454 § 1 k.p.k. powołana przez Sąd drugiej instancji w pkt. 5.3.1.4.1. pisemnych motywów zaskarżonego wyroku.

W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września

2018 r., I KZP 10/18 (OSNKW 2018, z. 11, poz. 73) wskazano, że możliwość uchylenia m.in. wyroku uniewinniającego lub umarzającego postępowanie i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania związana z regułą *ne peius*, zachodzi dopiero w wtedy, gdy sąd odwoławczy – w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień, stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art. 438 pkt 1-3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych) – stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego, czemu stoi na przeszkodzie zakaz wynikający z art. 454 § 1 k.p.k.

Sąd Okręgowy w Warszawie postąpił właśnie zgodnie z tą uchwałą stwierdzając w sposób jednoznaczny, iż Sąd pierwszej instancji poczynił błędne ustalenia faktyczne, będące konsekwencją dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów, które tworzą logiczną całość dającą podstawę do poczynienia ustaleń odmiennych od tych, które poczynił Sąd pierwszej instancji, a które skutkowały niezasadnym uniewinnieniem P.T. od zarzucanego mu czynu. Sąd *ad quem* dał temu wyraz w swoim uzasadnieniu na s. 4 – 5 *verte* (k. 526 *verte* – 527 *verte*) wykazując przyczyny podzielenia zarzutów podniesionych w apelacji oskarżyciela publicznego, w tym w szczególności błędnej oceny depozycji świadków A.Ż. i P.P. oraz wyjaśnień oskarżonego.

W tym stanie rzeczy uchylenie wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie, w oparciu o wskazany przez Sąd drugiej instancji przepis art. 454 § 1 k.p.k. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania było w pełni zasadne.

Na zakończenie niniejszego uzasadnienia wskazać należy skarżącemu, że Sąd Najwyższy – z uwagi na prawne uwarunkowania rozwiązania konstrukcji skargi od orzeczenia sądu odwoławczego – nie jest uprawniony do oceny prawidłowości kontroli odwoławczej, tak jak czyni to na potrzeby kasacji. Może jedynie ocenić, czy Sąd drugiej instancji wyczerpał dostępne mu środki by zweryfikować, czy orzeczenie uniewinniające lub umarzające jest zasadne (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2022 r., IV KS 64/21).

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia, co implikowało obciążenie oskarżonego kosztami postępowania skargowego.

[WB]

[a.ł]